

FOURTH SEMESTER P.G. DEGREE EXAMINATION, APRIL 2022

(CCSS)

Sanskrit

SKT 4E 10—LITERARY CRITICISM

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 80 Marks

*Answers should be written either in Sanskrit or in English.**In writing Sanskrit Devanagari script should be used.*

संस्कृतेन देवनागरीलिप्या, आङ्गलेन वा उत्तरं स्यात्

I. Answer in one or two sentences :

वाक्येन वाक्याभ्यां वा समाधत्त :

- 1 'Guna' and 'Alankara'-Differentiate.
- 2 Define 'ramaniyata' according to Rasagangadhara.
- 3 Define 'Rasa' according to Bhattanayaka.
- 4 Define 'sahrdaya'.
- 5 Define poetry according to Wordsworth.
- 6 Write on Structuralism.
- 7 Write 'Mimesis'.
- 8 Write on "Contributions of T.S. Eliot to the field of literary criticism".
- 9 Who correlated the psychology with poetics ?
- 10 Write on the concept sublimity.
- 11 What is Longinus ?
- 12 What is Rasasutra ?

(12 × 1 = 12 marks)

Turn over

II. Write short note on any *four* :

लघुटिप्पणं कुरुत :

- 1 Purposes of poetry.
- 2 Catharsis.
- 3 Rasadhvani-the soul of poetry.
- 4 Ambiguity.
- 5 Aristotle.
- 6 Eco aesthetics.

(4 × 5 = 20 marks)

III. Write short essay on any *four* :

लघुनिबन्धं लिखत :

- 1 Post structuralism.
- 2 Impersonal theory.
- 3 Longinus.
- 4 Rasasutra.
- 5 Guna, Alankara and Riti.
- 6 Abhivyakthi.

(4 × 6 = 24 marks)

IV. Write essay on any *three* :

उपन्यासमास्चयत :

- 1 Elucidate the Rasa school of Indian literary theory.
- 2 Dhvani theory and its definitions.
- 3 Elucidate Aristotles concept of tragedy.
- 4 What are the contributions of William Empson to literary criticism ?

(3 × 8 = 24 marks)

FOURTH SEMESTER P.G. DEGREE EXAMINATION, APRIL 2022

.(CCSS)

Sanskrit

SKT 4E 09—DARSANA—III

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 80 Marks

*Answers should be written either in Sanskrit or in English.
In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.*

संस्कृतेन देवनागरीलिप्या, आङ्गलेन वा उत्तरं स्यात् ।

I. Answer in one or two sentences :

वाक्येन वाक्याभ्यां वा समाधत्त :

- 1 धर्मार्थकामानाम् अनित्यत्वं कथमवगम्यते
- 2 स्मृतिव्यावृत्तस्य प्रमात्वस्य किं लक्षणम्
- 3 वेदान्तसम्मतानि प्रमाणानि कानि
- 4 चैतन्यस्य कति विधाः, कास्ताः
- 5 विषयस्य प्रत्यक्षत्वं किरूपम्
- 6 वृत्तेः कति विधाः, कास्ताः
- 7 प्रत्यक्षस्य कति विधाः, कास्ताः
- 8 उपाधैर्लक्षणं किम्
- 9 ईश्वरसाक्षि नाम किम्
- 10 को नाम परिणामः
- 11 कार्यविनाशस्य विधाद्वयं लिखत
- 12 विवर्तो नाम कः

(12 × 1 = 12 marks)

Turn over

II. Explain any seven :

लघुटिप्पणि लिखत :

- 1 प्रमाकरणं प्रमाणम्
- 2 पर्वतो वह्निन् इत्यादि ज्ञानं वह्नियंशे परोक्षं पर्वतांशे अपरोक्षम्—कथमिति विव्रियताम्
- 3 रूपी घट इति प्रत्यक्षस्थले घटगतपरिमाणादेः प्रत्यक्षत्वापत्तिं वर्णयित्वा परिहरत
- 4 नैयायिकैः परिचायक इत्युच्यमानम् उपाधिमधिकृत्य लिखत
- 5 इन्द्रो मायाभिः पुरुरूप ईयते—सप्रसङ्गं विवृणुत
- 6 प्रत्यक्षज्ञानं कतिविधमिति विस्तरेण प्रतिपादयत
- 7 वेदान्तसिद्धान्तानुसारेण घटादेर्मिथ्यात्वेन बाधितत्वात् कथं तज्ज्ञानं प्रमाणं भवितुमर्हतीति दर्शयत
- 8 अन्तःकरणवृत्तौ ज्ञानत्वोपचारात्—विवृणुत
- 9 निरवयवस्यान्तःकरणस्य परिणामात्मिका वृत्तिः कथम्
- 10 मनःषष्ठानीन्द्रियाणि—सप्रसङ्गं निरूपयत

(7 × 4 = 28 marks)

III. Write short essay :

लघूपन्यासं लिखत :

- 1 प्रत्यक्षप्रमायाः करणं प्रत्यक्षप्रमाणम्—वेदान्तपरिभाषारीत्या विषयोयं विशदीकियताम्
- 2 अत एव कामादेरपि मनोधर्मत्वम्—विव्रियताम्
- 3 अन्तःकरणस्येन्द्रियतया अतीन्द्रियत्वात् कथम् प्रत्यक्षविषयता
- 4 सिद्धान्ते प्रत्यक्षत्वप्रयोजकं किमिति विस्तरेण दर्शयत
- 5 प्रत्यक्षज्ञानस्थले का प्रक्रियेति सोदाहरणं दर्शयत
- 6 अत्र फलवलकल्प्यः स्वभाव एव शरणम्—विशदयत
- 7 न्यायमते च पर्वतमनुमिनोमीत्यनुव्यावसायापत्ति—सप्रसङ्गमुपन्यस्यत

(4 × 6 = 24 marks)

IV. Write essay on any two :

द्वयोरूपन्यासमारचयत :

- 1 इति सिद्धं घटादेरपरोक्षत्वम्—उपन्यस्यत
- 2 अत एवाहकारटीकायामाचार्यैरहमाकारान्तः करणवृत्तिरङ्गीकृता—उपन्यस्यत
- 3 प्रत्यक्षमधिकृत्य वेदान्तपरिभाषारीत्या उपन्यस्यत
- 4 ज्ञानगतप्रत्यक्षलक्षणमुपपादयत ।

(2 × 8 = 16 marks)

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT

FOURTH SEMESTER P.G. DEGREE EXAMINATION, APRIL 2022

(CCSS)

Sanskrit

SKT 4C 12—INDIAN AESTHETICS—IV

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 80 Marks

*Answers should be written either in Sanskrit or in English.
In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.*

संस्कृतेन देवनागरीलिप्या, आङ्गलेन वा उत्तरं स्यात् ।

I. Answer in one or two sentences :

वाक्येन वाक्याभ्यां वा समाधत्त :

- 1 त्रिधा संघटनोदिता—कथम्
- 2 वाक्यरूपस्यालक्ष्यकमव्यंग्यध्वनेः कति भेदाः के ते
- 3 एतेषूदाहरणेषु समिध इति सन्नद्ध इति मधुराणामिति च व्यञ्जकत्वाभिप्रायेण कृतानि । कान्युदाहरणानि
- 4 द्विविधो हि दोषः—कथम्
- 5 द्योत्योलक्ष्यक्रमः क्वचित्—कैः
- 6 विरोधो नैव विद्यते—कुत्र
- 7 परिपोषं न नेतव्यः—कुत्र
- 8 तेषामङ्गत्वं निर्विरोधमेव—केषाम्
- 9 का नवत्वमायाति
- 10 सर्वे नवा इवाभान्ति—के कदा
- 11 कवीनां प्रतिभागुणः कथं नवत्वमायाति
- 12 कविः स्यादवधानवान्—कुत्र

(12 × 1 = 12 marks)

Turn over

II. Explain any five :

सविमर्शं सप्रकरणं व्याख्यात :

- 1 एकाश्रयत्वे निर्दोषो नैरन्तर्यं विरोधवान् ।
रसान्तरव्यवधिना रसो व्यंग्यः सुमेधसा ॥
- 2 युत्तयानयानुसर्तव्यो रसादिर्बहुविस्तरः ।
मितोप्यनन्ततां प्राप्तः काव्यमार्गो यदाश्रयात् ॥
- 3 सन्ति सिद्धरसप्रख्या ये च रामायणादयः ।
कथाश्रया न तैर्योज्या स्वेच्छा रसविरोधिनी ॥
- 4 तेन वर्णा रसच्युतः ।
- 5 अनौचित्यादृते नान्यद् रसभङ्गस्य कारणम् ।
- 6 रसबन्धोक्तमौचित्यं भाति सर्वत्र संश्रिता । रचना विषयापेक्षं तत्तु किञ्चिद्धिभेदवत् ॥
- 7 गुणानाश्रित्य तिष्ठन्ती माधुर्यादीन् व्यनक्ति सा ।
- 8 अनुस्वानोपमात्मापि प्रभेदो य उदाहृतः । ध्वनेरस्य प्रबन्धेषु भासते सोपि केषुचित् ॥

(5 × 4 = 20 marks)

III. Write short essay :

लघुनिबन्धं लिखत :

- 1 व्यञ्जनाव्यापारस्थानन्त्येन कविप्रतिभाया आनन्त्यं कथमिति विवृणुत
- 2 विच्छित्तिशोभिनेकेन भूषणेनेव कामिनी—विव्रियताम् ।
- 3 तत् पुनः शरीरिणां प्रतिबिम्बवत् आलेख्याकारवत् तुल्यदेहिबच्च त्रिधा व्यवस्थितम्—विवशदयत
- 4 निद्राकैतविनः प्रियस्य वदने—इति पद्ये नवीनत्वं कीदृशमिति निरूपयत ।
- 5 वाल्मीकिव्यतिरिक्तस्य यद्येकस्यापि कस्यचित् ।
इष्यते प्रतिभार्थेषु तत्तदानन्त्यमक्षयम् ॥—विव्रियताम् ।

- 6 अव्युत्पत्तिकृतो दोषः शक्त्या संव्रियते कवेः—विव्रियताम् ।
- 7 ध्वनिकाव्यस्य सर्वाङ्गीणतां विमृशत ।

(4 × 6 = 24 marks)

IV. Write essay on any *three* :

त्रयारूपन्यासमारचयत :

- 1 पुनर्व्यञ्जकमुखेनैतत् प्रकाशयते—विस्तरेणोपन्यस्यत
- 2 संघटनायाः स्वरूपमधिकृत्य विशदयत
- 3 कोलङ्कारो नया विनो—उपन्यस्यत
- 4 महाभारते अङ्गी रसः शान्तरस इति ध्वनिकाररीत्य समर्थयत
- 5 तदिदं काव्यरहस्यं परमिति सूरिभिर्भाविनीयम्—उपन्यस्यत

(3 × 8 = 24 marks)

FOURTH SEMESTER P.G. DEGREE EXAMINATION, APRIL 2022

(CCSS)

Sanskrit

SKT 4C 11—INDIAN AESTHETICS—III

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 80 Marks

*Answers should be written either in Sanskrit or in English.
In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.*

संस्कृतेन देवनागरीलिप्या, आङ्गलेन वा उत्तरं स्यात् ।

I. Answer in one or two sentences :

वाक्येन वाक्याभ्यां वा समाधत्त :

- A 1 जगन्नाथेनाभिहितं काव्यस्य लक्षणं लिखत
2 रसगङ्गधरोक्तं काव्यप्रयोजनानि कानि
3 जगन्नाथकाव्यलक्षणे रमणीयता किरूपा
4 मृगो धावति गौश्वलतीत्यादिवाक्ये कव्यलक्षणातिव्याप्तिः कथम्
5 रसे उत्पत्तिविनाशौ कथमुपचर्यते
6 कव्यानां कति भेदाः, के च ते
7 प्रतिभायाः कारणद्वयं किम्

(7 × 1 = 7 marks)

- B 1 ब्राह्मणं नाम किम्
2 शिक्षाया लक्षणं लिखत
3 का मीमांसा
4 कविशब्दस्य निष्पत्तिप्रकारं लिखत

Turn over

- 5 सा वैदर्भी रीतिः, का
- 6 शिष्यस्य द्विविधता कथम्
- 7 तावुभावपि शक्तिमुद्गासयतः कौ

(7 × 1 = 7 marks)

II. Explain and write a critique :

- A
- 1 न हि मुख्यार्थबाधेनोन्मीलितेर्धे व्यक्तिवेद्यतोचिता
 - 2 यत्र व्यङ्ग्यमप्रधानमेव सच्चमत्कारकारणं तदु द्वितीयम्
 - 3 अत्रार्थचमत्कृतिः शब्दचमत्कृतौ लीना
 - 4 द्विविधो ध्वनिः
 - 5 व्यक्तिश्च भग्नावरणा चित्

(4 × 3 = 12 marks)

- B
- 1 स हि सर्वगामी सर्वत्र निरतिशयं कौशनमाधत्ते
 - 2 इतिहासगतिर्द्विधा
 - 3 चत्वारि श्रृङ्गा त्रयो अस्य पादाः
 - 4 सा च पाञ्चालमध्यमा प्रवृत्तिः
 - 5 भवति प्रथयन्नर्थं लीनं समभिलुप्तं स्फुटीकुर्वन्
 - 6 भावकस्तु कविः प्रायो न भजत्यधमां दशाम्
 - 7 त इमे त्रयोपि कवयः....
 - 8 कारयित्रीभावयित्र्यावितीमे प्रतिभाभिदे

(6 × 3 = 18 marks)

III. Write short essay :

लघुनिबन्धमारचयत : :

- A
- 1 यत्तु रसवदेव काव्यमिति साहित्यदर्पणे निर्णीतं तन्न
 - 2 अन्तः करणधर्माणां साक्षिभास्यत्वमभ्युपगतेः
 - 3 अनन्यलभ्यस्य च शब्दार्थताया अस्वीकृतेः
 - 4 समप्राधान्ये तु मध्यमतैव

(2 × 5 = 10 marks)

- B
- 1 तथा खलु फलितः कवेर्व्यापारतरुः
 - 2 सा प्रवृत्तिरावन्ती
 - 3 तद्वृत्तचाराश्च कवय इति लोकयात्रा
 - 4 द्वा सुपर्णा सयुजा सखाया

(2 × 5 = 10 marks)

IV. Write essay on any two :

द्वयोरुपन्यासमारचयत :

- 1 उत्तमोत्तमादयः काव्यप्रकाराः
- 2 रमणीयार्थप्रतिपादकः शब्दः काव्यम्
- 3 रससूत्रव्याख्याने नव्यमतं विशदयत
- 4 भग्नावरणचिद्धिशिष्टा रत्यादिः, स्थायी भावो रस इति स्थितम्—निरूपयत ।

(2 × 8 = 16 marks)